Class : X
School Name :

Half Yearly Examination - 2014 - 15
Social Studies Paper - I

Max.Marks - 50

Time - 2 Hours

Part - A

Max.Marks - 35

Section - I

సూచనలు : ప్రతి గ్రూపు నుండి 2 ప్రశ్నలకు తగ్గకుండా ఏవైనా 5 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి. **5 X 2 = 10 M**

Group - A

1. "భూగర్భ జలాలు అందరికీ చెందిన వనరులు" మీ అభిప్రాయాన్ని వివరించుము ?
2. లింగ నిష్పత్తి చాలా ఎక్కువగాని, చాలా తక్కువ గాని ఉంటే సమాజంపై పడే ప్రభావాలను పేర్కొనండి ?
3. విమానాశ్రయ నగరం అంటే ఏమిటి ? దాని నిర్మాణ స్వరూపం ఏవిధంగా ఉంటుందో వివరించండి ?
4. పట్టణ ప్రాంతాలలో ఉద్యోగాలు దొరకటానికకి పరిచయాలు, సంబంధాలు ఎందుకు అవసరమో మీ మాటల్లో వ్యాఖ్యానించండి ?

Group - B

5. మూడు రంగాలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి వాటా పైచార్టుల ఆధారంగా ఈ క్రింది పట్టికను నింపండి ?

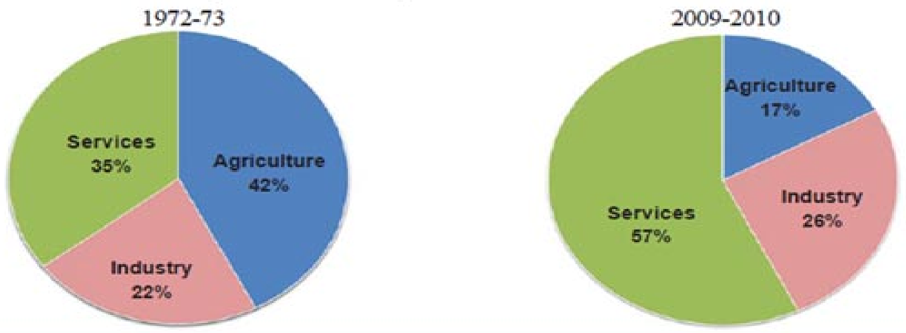

• Look at the above pie charts and fill in the following table.

sector	Employment (%)		Gross Domestic Product (%)	
	1972-73	2009-10	1972-73	2009-10
Agriculture				
Industry				
Services				

6. తమిళనాడు, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లలోని గ్రామీణ ప్రాంతంలోని కుటుంబం 2009 – 10 లో చౌకధర దుకాణాల నుంచి తమకు అవసరమైన దానిలో 53%, 33% కొనుక్కున్నాయి. మిగిలిన బియ్యం బజారు నుంచి కొనుక్కుంటారు. బెంగాల్, అసోంలలో 11%,6% బియ్యం మాత్రమే పౌర సరఫరా దుకాణాల నుంచి కొనుక్కుంటున్నాయి. ఏ రాష్ట్ర ప్రజలు మెరుగ్గా ఉన్నారు ? ఎందుకు ?
7. అబ్బాయిలతో పోలిస్తే అమ్మాయిల చదువుకు తల్లిదండ్రులు తక్కువ ప్రాధాన్యత ఎందుకు ఇస్తారు వివరించుము ?
8. అల్ప ఉపాధి అంటే ఏమి అర్థం చేసుకున్నారు ? పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి ఒక్కొక్క ఉదాహరణతో వివరించండి ?

Section - II

సూచన : ఈ క్రింది వాటిలో 4 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి. **4 X 1 = 4 M**

9. భారతదేశంలో అత్యల్ప జనసాంద్రత గల రాష్ట్రం ఏదో తెలపండి ?
10. ఢిల్లీలో జనాభా పెరుగుదలకు కారణమ ఏమై ఉండవచ్చునో రెండు వాక్యాలలో వ్రాయండి ?
11. 'నివాస ప్రాంతం' అని దేనిని అంటాము ?
12. 'కాలానుగుణ వలస' అంటే ఏవిధంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు ?
13. స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తి' అంటే ఏవిధంగా నిర్వచించవచ్చును ?
14. మన జీవితంలో ఆదాయం కంటే ముఖ్యమైన ఇతర అంశాలకు కొన్ని ఉదాహరణలివ్వండి ?

Section - III

సూచనలు : ప్రతి గ్రూపు నుండి 2 ప్రశ్నలు చొప్పున మొత్తం 4 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి. **4 X 4 = 16 M**

Group - A

15. ప్రపంచ జనాభా గతం భవిష్యత్ అంచనా

World historical and predicted populations (in millions)

Region	1500	1600	1700	1800	1900	1950	1999	2012	2050	2150
World	458	580	682	978	1,650	2,521	5,978	7,052	8,909	9,746
Africa	86	114	106	107	133	221	767	1,052	1,766	2,308
Asia	243	339	436	635	947	1,402	3,634	4,250	5,268	5,561
Europe	84	111	125	203	408	547	729	740	628	517
Latin America and the Caribbean	39	10	10	24	74	167	511	603	809	912
Northern America	3	3	2	7	82	172	307	351	392	398
Oceania	3	3	3	2	6	13	30	38	46	51

అ) ప్రపంచ జనాభా మొదటిసారి రెట్టింపు కావటానికి ఎన్ని శతాబ్దాలు పట్టింది ?

ఆ) 1800 సం॥ నాటికి ఏ ఖండాలలో జనాభా తగ్గిందో చెప్పండి ?

ఇ) ఏ ఖండంలో ఎక్కువ కాలం పాటు అధిక జనాభా ఉంది ?

ఈ) భవిష్యత్తులో జనాభా గణనీయంగా తగ్గనున్న ఖండం ఏదైనా ఉందా ?

16. ఏ.జి.డబ్లు విషయంలో అభివృద్ధి చెందిన, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల మధ్య ఉన్న అభిప్రాయ భేదాలు ఏవి ?

17. భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత జనాభా వేగంగా పెరగటానికి గల కారణాలు ఏమై ఉండవచ్చునో వివరించండి ?

18. నీటి సంరక్షణను మెరుగు పరుచుకోవడానికి హివారే బజారులో వ్యవసాయంలో ఏఏ పద్ధతులపై నియంత్రణ విధించారో వివరించి, ఆ పద్ధతులు ఎంత వరకు సమంజసమైనవి అని మీరు భావిస్తున్నారో వ్యాఖ్యానించండి ?

Group - B

19. సేవా రంగం ఇతర రంగాల కంటే ఎలా భిన్నమైనది ? కొన్ని ఉదాహరణలతో వివరించండి ?

20. భారత దేశంలో పరిశ్రమల వారిగా కార్మికుల వివరాలు.

Table: 3.1 Distribution of Workers in India , 2009-2010 (%)

Sector	Place of Residence		Sex		All workers
	Rural	Urban	Male	Female	
Agriculture Sector	68	8	47	69	53
Industry Sector	17	34	34	16	22
Services Sector	15	58	19	15	25
Total	100	100	100	100	100

అ) వ్యవసాయ రంగంలోని కార్మికులు ఎక్కువ మంది ఎచ్చట నివశిస్తున్నారు ?

ఆ) సేవల రంగం పనితీరు ఏవిధంగా ఉంది ?

ఇ) ఏ రంగంలో స్త్రీలు తక్కువగా పనిచేస్తున్నారు ?

ఈ) పై పట్టికపై మీ అభిప్రాయం ఏమిటో వివరించుము ?

21. పట్టణీకరణ అంటే ఏమిటి ? పట్టణీకరణ వల్ల ఏలాంటి సమస్యలు ఉత్పన్నం అవుతాయో వివరించండి ?

22. అవ్యవస్థీకృత రంగంలోని కార్మికులకు ఈ క్రింది అంశాలలో రక్షణ కావాలి. (కూలి, భద్రత, వైద్యం) ఉదాహరణలతో చర్చించండి ?

Section - IV

సూచన : భారతదేశ పటంలో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి. **5 X 1 = 5 M**

23. అ) 1) కర్కట రేఖ 2) 82 1/2 తూర్పురేఖాంశం 3) దక్కన్ పీఠభూమి 4) నర్మదా నది 5) ఇందిరా పాయింట్

(లేక)

ఆ) 1) అనైముడి శిఖరం 2) ఆరావళి పర్వతాలు 3) పశ్చిమ కనుమలు 4) కృష్ణా నది పరివాహక ప్రాంతం 5) లక్షదీవులు

Time - 30 Min

Part - B

Max.Marks - 15

I ఈ క్రింది వాటికి సరైన సమాధానమును కనుగొనండి : **20 X 1/2 = 10 M**

1. గంగా నది ఈ రెండు నదుల కలయికగా చెప్పవచ్చు [ ]
   a) యమున – చెంబల్ b) భగీరథి – అలకనంద c) గంగోత్రి – యమున d) సోన్ – బెట్వా
2. తుంగభద్రా నది ఈ నది యొక్క ఉపనది [ ]
   a) గోదావరి b) కృష్ణా c) నర్మదా d) తపతి
3. భారతదేశంలోని శ్రామికులలో అవ్యవస్థీకృత రంగంలో పనిచేయు వారి శాతం [ ]
   a) 92% b) 29% c) 39% d) 93%
4. మన దేశంలో జనాభా లెక్కల సేకరణ ఎన్ని సంవత్సరాలకు ఒకసారి జరుగుతుంది [ ]
   a) 8 సం॥లు b) 9 సం॥లు c) 10 సం॥లు d) 11 సం॥లు
5. 1947 లో భారతదేశ అక్షరాశ్యత శాతం [ ]
   a) 12% b) 13% c) 14% d) 15%
6. 2011 లో భారతదేశ జనసాంద్రత [ ]
   a) 324 b) 342 c) 382 d) 328
7. ఈ క్రింది వాటిలో మహానగరం కానిది [ ]
   a) ముంబై b) ఢిల్లీ c) కోల్‌కతా d) చెన్నై
8. గ్రామీణ కార్మికులపై జాతీయ కమీషన్ ఏ సం॥లో నివేదిక ఇచ్చారు. [ ]
   a) 1989 b) 1990 c) 1991 d) 1992
9. 'ఓనం' పండుగ ఈ రాష్ట్రంలో ఘనంగా జరుగుతుంది [ ]
   a) కేరళ b) గోవా c) సిక్కిం d) త్రిపుర
10. భారతదేశం వలసల చట్టాన్ని ఏ సం॥లో చేసింది [ ]
    a) 1993 b) 1983 c) 1973 d) 1963
11. 2001 – 2011 మధ్య కాలంలో పట్టణ జనాభా ఎంతకు పెరిగింది [ ]
    a) 7.1 కోట్లు b) 8.1 కోట్లు c) 9.1 కోట్లు d) 10.1 కోట్లు
12. 'సువర్ణ భూమి' అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ఇచ్చట కలదు [ ]
    a) న్యూయార్క్ b) ఇంగ్లాండ్ c) కైరో d) బ్యాంకాక్
13. భింభేట్కా గుహలు ఈ రాష్ట్రంలో కలవు [ ]
    a) గోవా b) మధ్యప్రదేశ్ c) ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ d) ఏదీకాదు
14. ప్రస్తుతం భారతదేశ ఫెర్టిలిటి శాతం [ ]
    a) 1.9% b) 2.7% c) 3.7% d) 9.1%
15. రాంపురం గ్రామం ఇచ్చట కలదు [ ]
    a) పశ్చిమ ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ b) తూర్పు ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ c) దక్షిణ ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ d) మధ్య ఉత్తర్‌ప్రదేశ్
16. గోదావరి నది జన్మస్థానం [ ]
    a) మహాబలేశ్వరం b) నాశికా త్రయంబకేశ్వరం c) పళని కొండలు d) నీలగిరి కొండలు
17. భారతదేశం సుమారు ఈ రేఖాంశాల మధ్య కలదు [ ]
    a) 8^0 - 37^0 తూ॥రే. b) $68^0 7`$ - $97^0 25`$ తూ॥రే. c) $37^0 8`$ - $47^0 8`$ తూ॥రే. d) ఏదీకాదు
18. భారతదేశంలో అత్యంత పొడువైన కాలువ [ ]
    a) బకింగ్‌హాం కాలువ b) మయురాక్షి c) ఇందిరాగాంధీ d) పెన్నార్ కాలువ
19. ఆధునీకరణ / నవీకరణను సూచించునది [ ]
    a) వ్యవసాయ రంగం b) పారిశ్రామిక రంగం c) సేవారంగం d) a,b & c
20. ప్రపంచ మానవాభివృద్ధి సూచికలో భారతదేశ స్థానం [ ]
    a) 92 b) 136 c) 146 d) 149

II ఈ క్రింది ఖాళీలను పూరించండి **5 X 1/2 = 2 1/2 M**

21. భారతదేశ ప్రామాణిక రేఖాంశం ....
22. కూడంకుళం అణువిద్యుత్ కేంద్రం .... లో కలదు.
23. జనాభాలో ప్రతి 1000 మంది పురుషులకు ఎంత మంది స్త్రీలు ఉన్నారో తెలియజేసేది ....
24. జనాభా సేకరణకు సంబంధించి అత్యంత మౌలిక లక్షణం ....
25. ప్రస్తుత భారతదేశ ప్రధానమంత్రి ....

III **జతపరచండి** **5 X 1/2 = 2 1/2 M**

	A		B
26.	చిల్కా సరస్సు	[ ]	a) కేంద్రప్రభుత్వం
27.	వ్యవస్థీకృత రంగం	[ ]	b) తమిళనాడు
28.	కూడంకుళం	[ ]	c) ఒడిశా
29.	సెన్సెస్ ఆఫ్ ఇండియా	[ ]	d) కార్మికులకు ఉద్యోగ భద్రత
30.	రాజీవ్ గాంధి అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం	[ ]	e) హైదరాబాద్
			f) మహారాష్ట్ర